ฉบับที่ 168 วันที่ 19 มิถุนายน 2563 เวลา 20.00 น.

1. สถานการณ์ในต่างประเทศ

มีรายงานผู้ป่วยยืนยันทั่วโลก รวม 210 ประเทศ 2 เขตบริหารพิเศษ 1 นครรัฐ เรือ Diamond Princess เรือ Grands Princess และเรือ MS Zaandam ในวันที่ 19 มิถุนายน 2563 จำนวน 8,599,280 ราย มีอาการรุนแรง 54,613 ราย เสียชีวิต 456,727 ราย โดยประเทศที่มีจำนวนผู้ป่วยยืนยัน 10 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 2,263,749 ราย บราซิล 983,359 ราย รัสเซีย 569,063 ราย อินเดีย 381,485 ราย สหราชอาณาจักร 300,469 ราย สเปน 292,348 ราย เปรู 244,388 ราย อิตาลี 238,159 ราย ชิลี 225,103 ราย และอิหร่าน 197,647 ราย ส่วนจีน เป็นอันดับที่ 21 มีจำนวนผู้ป่วย 84,495 ราย (รวม ฮ่องกง 1,125 ราย มาเก๊า 45 ราย)

ประเด็นที่น่าสนใจในต่างประเทศ ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2563

- สาธารณรัฐประชาชนจีน นักวิทยาศาสตร์ชาวจีน ร่วมกับนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน นำตัวอย่างเลือดจากบุคลากรทางการแพทย์ในเมืองอู่ฮั่นกว่า 23,000 ราย ไปตรวจสอบ พบว่ามีเพียงร้อยละ 4 ที่มีภูมิต้านทานโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และพบว่ามนุษย์จะไม่ผลิตภูมิต้านทาน หรือหากมีการผลิตภูมิต้านทานก็อาจเป็นภูมิต้านทานระยะสั้น นอกจากนี้ หลังมีการแพร่เชื้อระบาดระลอกใหม่ คณะกรรมการการศึกษาเทศบาลนครปักกิ่ง แนะนำให้โรงเรียนปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยทุกคนต้องสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน สามารถเลือกเรียนที่บ้านได้ และเลื่อนเปิดเทอมชั้น ป.1-3 ออกไปก่อน
- ประเทศสหรัฐอเมริกา รายงาน 10 รัฐ ได้แก่ ฟลอริดา แอละแบมา แอริโซนา แคลิฟอร์เนีย เนวาดา นอร์ทแคโรไลนา โอกลาโฮมา โอเรกอน เซาท์แคโรไลนา และเท็กซัส พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มสูงขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยคาดว่า รัฐฟลอริดา อาจกลายเป็นจุดศูนย์กลางของการระบาดแห่งใหม่ในประเทศ ซึ่งเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2563 พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายใหม่ 3,207 ราย นับเป็นสถิติในวันเดียวที่สูงที่สุดของรัฐนับตั้งแต่เริ่มการระบาด ทำให้ยอดผู้ติดเชื้อสะสมเพิ่มขึ้นจนเกือบถึง 86,000 รายแล้ว นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกาได้ออกเอกสารเตือนบริษัท 3 แห่ง ที่จำหน่ายชุดตรวจหาเชื้อ SARS-CoV-2 โดยองค์การอาหารและยา ยังไม่อนุญาตให้ผู้คนตรวจหาเชื้อไวรัสเองที่บ้าน การตรวจหาไวรัสโดยใช้ชุดตรวจดังกล่าวจึงถือว่าผิดกฎหมาย อีกทั้งยังไม่ได้รับการตรวจสอบความปลอดภัยและความถูกต้องแม่นยำของผลตรวจ
- ประเทศอิตาลี ประกาศรายละเอียดนโยบายโบนัสวันหยุด (Holiday Bonus) เพื่อกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวในประเทศ โดยทางการอิตาลีจะใช้งบประมาณราว 2,400 ล้านยูโร หรือราว 83,000 ล้านบาท มอบให้ภาคครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่า 40,000 ยูโร หรือราว 1,400,000 บาทต่อปี
- องค์การอนามัยโลก (WHO) แถลงระงับการทดลองใช้ยาไฮดรอกซีคลอโรควิน (hydroxy-chloroquine) ซึ่งเป็นยารักษามาลาเรีย เพื่อรักษาผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่ง WHO สนับสนุนและกำลังทดลองในหลายประเทศทั่วโลกแล้ว หลังมีข้อมูลและผลการศึกษาใหม่รวมทั้งจากอังกฤษระบุว่าไม่มีผลในทางรักษาผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อนหน้านี้
- ประเทศอินเดีย พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายใหม่ในวันเดียว 12,881 ราย ยอดผู้ติดเชื้อรวมเพิ่มเป็น 368,557 ราย ซึ่งถือว่ามีจำนวนมากเป็นอันดับ 4 ของโลก ซึ่งพบผู้เสียชีวิต 12,274 ราย โดยพื้นที่ระบาดหนักอยู่ที่รัฐมหาราษฎร์ ทมิฬนาฑู และกรุงนิวเดลี
- ประเทศปากีสถาน ประกาศใช้มาตรการปิดเมืองแบบฉลาด หรือ สมาร์ท ล็อกดาวน์ บังคับใช้ครั้งละอย่างน้อย 2 สัปดาห์ในทุกพื้นที่ที่พบผู้ติดเชื้ออย่างน้อย 300 รายขึ้นไป หลังเพิ่งผ่อนคลายคำสั่งล็อกดาวน์แล้ว

ยอดผู้ติดเชื้อยังเพิ่มต่อเนื่อง ซึ่งยอดรวมของผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 160,118 ราย และมีผู้เสียชีวิต 3,093 ราย

- ประเทศเปรู พบผู้ติดเชื้อรายใหม่ 3,752 ราย ทำให้ยอดผู้ติดเชื้อรวมเพิ่มเป็น 240,908 ราย ขึ้นไปอยู่อันดับ 7 ของโลกแล้ว ส่วนผู้เสียชีวิตอยู่ที่ 7,257 ราย ยอดผู้ติดเชื้อรวมในเปรูยังถือว่ามากที่สุด เป็นลำดับ 2 ของภูมิภาคละตินอเมริกา ทำให้ภูมิภาคละตินอเมริกา กลายเป็นศูนย์กลางการระบาดของโลก ยอดผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตรวมทั้งภูมิภาคอยู่ที่เกือบ 4 ล้านคน และ 204,000 คน ตามลำดับ

2. สถานการณ์ภายในประเทศ

2.1 การคัดกรองตามนิยามการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การคัดกรองผู้เดินทางเข้า-ออกที่ท่าอากาศยาน คัดกรองเที่ยวบินสะสมตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 18 มิถุนายน 2563 รวมทั้งสิ้น 40,690 เที่ยวบิน ผู้เดินทางได้รับการคัดกรองสะสมรวม 4,472,884 ราย พบผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้ตามนิยามการคัดกรองจำนวน 1,682 ราย การคัดกรองผู้เดินทางที่ท่าเรือตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 18 มิถุนายน 2563 มียอดการคัดกรองเรือสะสม 3,014 ลำ มีผู้ที่เดินทางได้รับการคัดกรองสะสมรวม 151,933 ราย พบผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้ตามนิยามการคัดกรองจำนวน 2 ราย การคัดกรองผู้เดินทางผ่านด่านพรมแดนทางบก ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 18 มิถุนายน 2563 มีผู้ได้รับการคัดกรองสะสมรวม 2,047,843 ราย และการคัดกรองผู้มาต่ออายุหนังสือเดินทางที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแจ้งวัฒนะ ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2563 ถึง 19 มิถุนายน 2563 ได้ทำการคัดกรองรวมทั้งสิ้น 203,237 ราย รวมพบผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้ตามนิยามการคัดกรองที่ช่องทางเข้าออกประเทศ จำนวน 1,684 ราย

2.2 ผลดำเนินการคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการตามนิยามเฝ้าระวังโรค

วันที่ 19 มิถุนายน 2563 ณ เวลา 18.00 น. พบผู้ป่วยที่มีอาการตามนิยามเฝ้าระวังโรครายใหม่ จำนวน 3,511 ราย รวมยอดผู้ที่ได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการสะสมทั้งหมด จำนวน 288,088 ราย รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลดำเนินการคัดกรองผู้ที่ได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ประเภทของผู้ป่วย	จำนวนผู้ป่วยสะสม
ผู้ป่วยที่มีอาการตามนิยามเฝ้าระวังโรค	288,088 ราย
● คัดกรองพบที่สนามบิน สุวรรณภูมิ (1,613) ดอนเมือง (52) ภูเก็ต (8) เชียงใหม่ (3) สุราษฎร์ธานี (2) อุบลราชธานี (2) อู่ตะเภา (1) อุดรธานี (1)	1,682 ราย
● คัดกรองที่ท่าเรือ	2 ราย
● เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลด้วยตนเอง (โรงพยาบาลเอกชน 82,407 ราย โรงพยาบาลรัฐ 203,478 ราย และอยู่ระหว่างการสอบสวน 431 ราย)	286,316 ราย
● รับแจ้งจากโรงแรม ศูนย์เอราวัณ มหาวิทยาลัย มัคคุเทศก์และอู่ตะเภา	88 ราย

ประเภทของผู้ป่วย	จำนวนผู้ป่วยสะสม
ผู้ป่วยยืนยันสะสม	3,146 ราย
• หายป่วยและแพทย์อนุญาตให้ออกจากโรงพยาบาล	3,018 ราย
• อยู่ระหว่างการรักษาพยาบาล**	70 ราย
• เสียชีวิต	58 ราย
การติดเชื้อของผู้ป่วยยืนยันสะสม	3,146 ราย
• จากภายในประเทศ	2,443 ราย
• จากต่างประเทศ	703 ราย
- กักกันในพื้นที่ที่รัฐกำหนด*	209 ราย

หมายเหตุ: *เริ่มมีมาตรการกักกันผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2563
**วันที่ 19 พฤษภาคม 2563 แหล่งข้อมูลจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ขณะนี้พบ**ผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 3,146 ราย รักษาหายและแพทย์ให้กลับบ้าน 3,018 ราย ผู้ป่วยยืนยันที่เสียชีวิต 58 ราย**

ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม ถึงวันที่ 12 มิถุนายน 2563 (สัปดาห์ที่ 23) มีจำนวนการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยห้องปฏิบัติการจากกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานมหาวิทยาลัย และหน่วยงานเอกชน โดยวิธี RT-PCR ทั้งหมด 522,109 ตัวอย่าง คิดเป็นจำนวนการตรวจวินิจฉัยเฉลี่ยวันละ 7,700 ตัวอย่าง แบ่งเป็นผู้ป่วยที่มีอาการตามนิยามการเฝ้าระวังโรค 271,701 ราย ผู้ได้รับการตรวจทางห้องปฏิบัติการ จากการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมและการติดตามผู้สัมผัสเพิ่มเติมตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2563 จำนวน 9,775 ราย ผู้เดินทางที่เฝ้าระวังอาการ ณ พื้นที่กักกันแห่งรัฐ 39,463 ราย และผู้ป่วยที่มีอาการไม่เข้าเกณฑ์การเฝ้าระวังโรค 201,170 ราย

ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2563 รัฐบาลมีนโยบายให้คนไทยที่เดินทางมาจากต่างประเทศต้องรับการกักตัวในสถานที่ที่รัฐจัดให้ (State quarantine) เป็นเวลา 14 วัน โดยในวันที่ 19 มิถุนายน 2563 พบผู้ป่วยยืนยันที่มีประวัติเดินทางมาจากต่างประเทศ 5 ราย ทำให้ขณะนี้มีผู้ป่วยยืนยันที่ตรวจพบระหว่างการกักกันจำนวนรวม 209 ราย เป็นคนไทยที่กลับมาจากประเทศอินโดนีเซีย 65 ราย คูเวต 34 ราย ซาอุดิอาระเบีย 28 ราย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 15 ราย ปากีสถาน 13 ราย อินเดีย 11 ราย กาตาร์ 9 ราย สหรัฐอเมริกา 9 ราย รัสเซีย 5 ราย มาเลเซีย 4 ราย อียิปต์ 3 ราย สหราชอาณาจักร 2 ราย คาซัคสถาน 2 ราย ตุรกี 2 ราย เนเธอร์แลนด์ 2 ราย ญี่ปุ่น 1 ราย บาห์เรน 1 ราย ฟิลิปปินส์ 1 ราย จีน 1 ราย สาธารณรัฐมาดากัสการ์ 1 ราย แบ่งเป็นกรุงเทพมหานคร 64 ราย ชลบุรี 35 ราย สมุทรปราการ 28 ราย สงขลา 25 ราย สตูล 18 ราย ปัตตานี 15 ราย ยะลา 9 ราย นราธิวาส 9 ราย ฉะเชิงเทรา 3 ราย และกระบี่ 3 ราย วันที่ 8 พฤษภาคม 2563 พบผู้ป่วยยืนยันที่ตรวจ ณ ศูนย์กักตัว ผู้ต้องกัก ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จำนวน 65 ราย มีสัญชาติพม่า 37 ราย ต่างด้าว 20 ราย เวียดนาม 3 ราย มาเลเซีย 2 ราย เยเมน 1 ราย กัมพูชา 1 ราย และอินเดีย 1 ราย

ผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่พบในประเทศไทย มีค่ามัธยฐานของอายุเท่ากับ 37 ปี (1 เดือน - 97 ปี) เพศชาย 1,734 ราย เพศหญิง 1,412 ราย (ชาย:หญิง = 1.23:1) สัญชาติไทย 2,810 ราย พม่า 56 ราย จีน 35 ราย ฝรั่งเศส 29 ราย อังกฤษ 24 ราย ต่างด้าว 20 ราย อเมริกา 13 ราย รัสเซีย 12 ราย

ญี่ปุ่น 11 ราย เยอรมนี 9 ราย อิตาลี 9 ราย อินเดีย 9 ราย แคนาดา 8 ราย เบลเยียม 6 ราย สวิตเซอร์แลนด์ 6 ราย สวีเดน 6 ราย เดนมาร์ก 5 ราย ฟิลิปปินส์ 5 ราย สิงคโปร์ 5 ราย ออสเตรเลีย 5 ราย ปากีสถาน 4 ราย มาเลเซีย 4 ราย เวียดนาม 4 ราย กัมพูชา 3 ราย เกาหลีใต้ 3 ราย อินโดนีเซีย 3 ราย คาซัคสถาน 2 ราย เนเธอร์แลนด์ 2 ราย บราซิล 2 ราย ลาว 2 ราย สเปน 2 ราย อิสราเอล 2 ราย แอลเบเนีย 2 ราย มาลี 1 ราย คูเวต 1 ราย เซอร์เบีย 1 ราย ตูนีเซีย 1 ราย ไต้หวัน 1 ราย นิวซีแลนด์ 1 ราย ปาเลสไตน์ 1 ราย โปรตุเกส 1 ราย ฟินแลนด์ 1 ราย เม็กซิกัน 1 ราย ยูเครน 1 ราย เยเมน 1 ราย ไลบีเรีย 1 ราย อินเดีย/ไทย 1 ราย อิหร่าน 1 ราย อุซเบกิสถาน 1 ราย ฮังการี 1 ราย และไม่ทราบ 11 ราย มีประวัติโรคประจำตัว 190 ราย และไม่มีโรคประจำตัว 2,956 ราย พบผู้ป่วยจากการคัดกรองที่สนามบิน 40 ราย (รวมพลเมืองไทยที่รับกลับจากเมืองอู่ฮั่น 1 ราย) เข้ารักษาในโรงพยาบาลด้วยตนเอง 1,588 ราย จากการติดตามผู้สัมผัส 1,189 ราย จากการกักกันในพื้นที่ที่รัฐกำหนด 209 ราย จากการตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสงขลา 65 รายและจากการค้นหาเชิงรุก (Active Case Finding) 55 ราย

3. มาตรการในประเทศไทย

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เปิดเผยว่า จากการหารือร่วมกับรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พบว่า การดำเนินการคิดค้นวิจัยเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความก้าวหน้าอย่างมาก ซึ่งได้ทำการทดลองในลิงแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการทดลองในมนุษย์
- นายกสภามหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เป็นประธานพิธีรับมอบหุ่นยนต์ IRAPs SHaRE-aGVeR หรือหุ่นยนต์แบ่งปัน เพื่อช่วยเหลือทางการแพทย์ จากรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พร้อมทีมคณาจารย์ นักศึกษา ผู้วิจัย และภาคเอกชนที่ร่วมสนับสนุน หุ่นตัวนี้มีความเป็นอัจฉริยะ ผู้ใช้สามารถควบคุมหุ่นยนต์ผ่านคอมพิวเตอร์ มือถือ หรือแท็บเล็ต โดยควบคุมแบบอัตโนมัติ หรือใช้คนบังคับได้

4. การสื่อสารความเสี่ยงกับประชาชน

- กรณีมีการเดินทางโดยใช้รถขนส่งสาธารณะทั้งภายในจังหวัด รวมถึงการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด
    - ผู้ประกอบการ ต้องจัดระบบและระเบียบต่าง ๆ เช่น การทำความสะอาดยานพาหนะ การคัดกรองผู้โดยสาร การเน้นให้ผู้ให้บริการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า รวมทั้งให้มีการจอดพักรถ ควรจัดให้มีการนั่งเว้นที่นั่ง และจำกัดจำนวนผู้โดยสารแต่ละเที่ยว ตามมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม
    - ผู้ใช้บริการ สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดระยะการเดินทาง และงดการพูดคุย รวมถึงการรับประทานอาหารบนรถขนส่งสาธารณะ และลงทะเบียนก่อนเข้าและออกจากสถานที่
- สำหรับสถานที่ประกอบการอื่นๆ นอกจากการทำความสะอาดพื้นผิวและการใส่หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า ผู้ประกอบการต้องจำกัดจำนวนการเข้าใช้บริการตามมาตรการป้องกันโรคตามที่ราชการกำหนดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
- กรณีที่อยู่ในบริเวณที่ผู้คนพลุกพล่าน หรืออยู่ในสถานที่ที่การระบายอากาศเป็นระบบปิด เช่น อยู่ในห้องประชุม ศูนย์แสดงสินค้า ศูนย์การค้า โรงภาพยนต์ เป็นต้น ให้ใช้หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า และรักษาระยะห่างไม่น้อย กว่า 1 - 2 เมตรหรือ 1 - 2 ช่วงแขน และใช้เวลาพบปะผู้อื่นให้สั้นที่สุด

- หมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก โดยไม่จำเป็น
- ไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น (เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว) เนื่องจากเชื้อก่อโรคทางระบบทางเดินหายใจสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ
- รับประทานอาหารปรุงสุกร้อน

สามารถดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ที่
https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/situation.php

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ในภาวะฉุกเฉิน
กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข